VẬN DỤNG KĨ THUẬT 5W1H TRONG DẠY HỌC MẠCH THỐNG KÊ VÀ XÁC SUẤT ĐỂ PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC TỰ CHỦ VÀ TỰ HỌC CHO HỌC SINH LỚP 5

HVCH K47 ĐÀM THỊ HÀ
Khoa Giáo dục Tiểu học - Mầm non
Trường Đại học Sư phạm, Đại học Đà Nẵng
NGUYỄN THANH HƯNG
Khoa Toán - Tin, Trường Đại học Sư phạm, Đại học Đà Nẵng

Nhận bài ngày 26/6/2025. Sửa chữa xong 8/7/2025. Duyệt đăng 10/7/2025.

Abstract

This paper presents the theoretical and practical foundations of the 5W1H technique (What-When-Where-Who-Why-How), competence, autonomy and self-study competence, and some issues related to teaching Statistics and Probability to 5th-grade students. Based on these foundations, the 5W1H technique is applied in teaching elements of Statistics and Probability at Sky-Line Primary, Junior, and Senior High Schools in Danang City to develop autonomy and self-learning competence for primary school students.

Keywords: *Application, 5W1H technique, teaching, some elements of statistics and probability, autonomy and self-learning competence, primary school students.*

1. Đặt vấn đề

Thực tiễn dạy học Toán tiểu học, nhất là mạch Thống kê và Xác suất trong Chương trình Giáo dục phổ thông (GDPT) 2018 đang gặp khó khăn vì đây là nội dung mới, thực tiễn, trong khi giáo viên (GV) chưa tìm được phương pháp và kĩ thuật phù hợp, dẫn đến việc dạy chủ yếu truyền thụ kiến thức, chưa khuyến khích học sinh (HS) chủ động và phát triển năng lực (PTNL) [1]. Trong bối cảnh đổi mới giáo dục chuyển trọng tâm từ truyền thụ nội dung sang PTNL người học, các kĩ thuật dạy học (KTDH) tích cực trở nên cấp thiết. Kĩ thuật 5W1H (What-When-Where-Who-Why-How) với khả năng định hướng tư duy phân tích, khám phá và vận dụng đã chứng minh hiệu quả trong việc PTNL tự chủ và tự học cho HS tiểu học. Việc nghiên cứu và ứng dụng kĩ thuật 5W1H vào dạy học không chỉ phát triển tư duy phản biện mà còn nâng cao hứng thú, chủ động học tập và phát triển năng lực lực tự chủ và tự học [2].

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Đặc điểm nhận thức của học sinh lớp 5

Học sinh lớp 5 đang ở giai đoạn tư duy cụ thể, có khả năng suy luận logic khi các đối tượng được trực quan hóa và minh họa rõ ràng. Ở độ tuổi này, năng lực phân tích và tổng hợp thông tin bắt đầu hình thành nhưng các khái niệm trừu tượng vẫn cần được gắn với bối cảnh cụ thể để HS dễ tiếp cận. Khả năng tập trung của HS lớp 5 đã được cải thiện so với các lớp dưới, cho phép HS hoàn thành các nhiệm vụ học tập có độ phức tạp trung bình trong thời gian dài hơn. Đồng thời, HS thể hiện nhu cầu khám phá, sẵn sàng đặt câu hỏi và tham gia chủ động vào quá trình tìm hiểu khi được kích thích thích hợp. Năng lực tư duy trừu tượng của HS bắt đầu hình thành, cho phép hiểu và vận dụng những khái niệm phức tạp hơn. Bên cạnh đó, năng lực tập trung của HS cũng được cải thiện, giúp duy trì thời gian học tập lâu hơn và quản lý hiệu quả hoạt động học [3].

Email: ntbthuy@ued.udn.vn

2.2. Kĩ thuật 5W1H

2.2.1. Khái niệm kĩ thuật 5W1H

Kĩ thuật 5W1H là kĩ thuật tư duy phân tích vấn đề thông qua 6 câu hỏi cốt lõi: What?, When?, Where?, Who?, Why? và How?. Xuất phát từ nhà văn người Anh Rudyard Kipling, kĩ thuật này giúp HS tiếp cận vấn đề một cách toàn diện, logic và sâu sắc. Việc trả lời hệ thống câu hỏi không chỉ rèn luyện khả năng suy luận, trình bày ngắn gọn mà còn góp phần phát triển tư duy phản biện và năng lực tự học [4]. Trong môn Toán, ta có thể hiểu nghĩa như sau: What (Cái gì? - Vấn đề toán học là gì? Cần giải quyết điều gì? Đề bài yêu cầu tìm gì? Có dữ liệu gì đã cho? Đây là dạng bài gì?...), Where (Ở đâu? - Bài toán này thuộc nội dung nào trong chương trình? Đã học ở đâu? Kiến thức liên quan có thể được tìm trong sách nào, chủ đề nào?...), When (Khi nào? - Bài toán thuộc thời điểm nào trong năm học? HS đã từng gặp dạng bài này ở lớp mấy? Ở tình huống nào thực tế có thể gặp?...), Why hoặc Why not? (Tại sao? - Tại sao cần giải bài toán này? Giải để làm gì? Tại sao chọn cách giải A chứ không phải B? Bài toán này quan trọng ra sao trong thực tế hoặc trong học tập? Tại sao không giải quyết vấn đề theo cách khác?...), Who (Ai? - Ai là đối tượng trong bài toán? Ai cung cấp dữ liệu? Ai có thể là người thực hiện/giải quyết vấn đề này?...), How hoặc How many? Hay How much? (Như thế nào? - Cần thực hiện bài toán như thế nào? Có thể giải theo cách nào? Dữ liệu được xử lý ra sao? Biểu diễn kết quả theo hình thức nào qua bảng, biểu đồ? Có bao nhiêu cách giải, có bao nhiêu trường hợp hoặc khả năng xảy ra? Giải quyết theo cách này có hiệu quả/ khả thi không?...).

2.2.2. Ưu điểm của kĩ thuật 5W1

Kĩ thuật 5W1H có nhiều ưu điểm nổi bật trong dạy học, bao gồm tính toàn diện khi giúp giáo viên (GV) và HS không bỏ sót khía cạnh quan trọng nào của vấn đề, đồng thời khơi gợi tư duy phản biện qua việc tự đặt ra và giải đáp 6 câu hỏi trọng tâm. Bên cạnh đó, cấu trúc rõ ràng, trực quan của 5W1H còn giúp tiết kiệm thời gian trong quá trình khai thác và hệ thống hóa thông tin; Gợi ra những suy nghĩ, ý tưởng mang tính logic cao; Có thể áp dụng nhiều tình huống khác nhau; Có thể áp dụng cho cá nhân, nhóm [2].

2.2.3. Nhược điểm của kĩ thuật 5W1H

Kĩ thuật này hiệu quả ứng dụng phụ thuộc lớn vào chất lượng thông tin và cách diễn giải của người sử dụng, dễ dẫn đến sai sót hoặc thành kiến; nếu áp dụng một cách cứng nhắc, thiếu linh hoạt theo bối cảnh thực tiễn, kĩ thuật có thể làm hạn chế tính sáng tạo trong quá trình giải quyết vấn đề [2].

2.3. Năng lực tự chủ và tự học

2.3.1. Năng lực tự chủ và tự học

Chương trình GDPT 2018 xác định 5 phẩm chất và 10 năng lực cần đạt, trong đó năng lực tự chủ và tự học giữ vị trí quan trọng hàng đầu. Đây là năng lực giúp HS phát huy tư duy chủ động, giải phóng tiềm năng sáng tạo và hình thành phương pháp học tập bền vững. HS có năng lực này sẽ biết xác định nhiệm vụ học tập, đặt mục tiêu và định hướng phấn đấu một cách tự giác; có kĩ năng lập kế hoạch, thực hiện kế hoạch học tập, tự đánh giá kết quả học tập, điều chỉnh cách học [5].

2.3.2. Vai trò của năng lực tự chủ và tự học

Năng lực lực tự chủ và tự học là yếu tố nền tảng giúp HS tự xác định mục tiêu, lựa chọn phương pháp, lập kế hoạch và điều chỉnh quá trình học một cách chủ động, qua đó hình thành tư duy độc lập và tinh thần trách nhiệm. Khi được rèn luyện, HS không chỉ ghi nhớ kiến thức bền vững mà còn vận dụng hiệu quả vào thực tiễn, đồng thời phát triển phẩm chất ý chí như kiên trì, chăm chỉ và trung thực. Trong bối cảnh chuyển đổi số và phát triển khoa học - công nghệ, năng lực này càng trở nên thiết yếu, cho phép HS học tập linh hoạt mọi lúc, mọi nơi và thích nghi nhanh với sự thay đổi của xã hội. Do đó, năng lực tự chủ và tự học chính là chìa khóa để HS làm chủ quá trình học tập, đáp ứng mục tiêu phát triển phẩm chất và năng lực theo Chương trình GDPT 2018 [5].

2.3.3. Biểu hiện của năng lực tự chủ và tự học

Năng lực tự chủ và tự học là một trong 10 năng lực chung của Chương trình GDPT 2018, biểu hiện của năng lực tự chủ và tự học là: Người học tự lực; tự khẳng định và bảo vệ quyền, nhu cầu chính đáng; tự kiểm soát tình cảm, thái độ, hành vi của mình; tự định hướng nghề nghiệp; tự học, tự hoàn thiện;…[5].

2.4. Mối quan hệ giữa kĩ thuật 5W1H với việc hình thành, phát triển năng lực tự chủ và tự học cho học sinh

Kĩ thuật 5W1H, dựa trên 6 câu hỏi định hướng tư duy kích thích HS tham gia học tập một cách chủ động và có định hướng. Khi áp dụng, kĩ thuật này hỗ trợ HS xác định rõ mục tiêu, xây dựng kế hoạch, lựa chọn phương pháp phù hợp, tự đánh giá và điều chỉnh hoạt động học những yếu tố nền tảng của năng lực tự chủ và tự học, từ đó hình thành thói quen tư duy độc lập và học tập chủ động, phù hợp với định hướng PTNL trong Chương trình GDPT 2018. Việc tiếp cận vấn đề qua lăng kính đa chiều của 5W1H không chỉ mở rộng góc nhìn mà còn giúp HS đi sâu vào phân tích, tổng hợp và khái quát hóa kiến thức. Thực hành thường xuyên kĩ thuật này sẽ loại bỏ tư duy thụ động và sự lệ thuộc vào GV, đồng thời khuyến khích HS trở thành trung tâm của quá trình dạy học, tự chủ xây dựng và điều chỉnh phương pháp học tập cá nhân. Như vậy, 5W1H không chỉ là một công cụ phương pháp mà còn là cầu nối then chốt trong việc hình thành và PTNL tự chủ, tự học mục tiêu cốt lõi của giáo dục [6].

2.5. Mạch Thống kê và Xác suất ở tiểu học

Một số yếu tố thống kê bao gồm: Thu thập, phân loại, sắp xếp các số liệu, đọc biểu đồ tranh, nhận xét về các số liệu trên biểu đồ tranh; đọc, mô tả bảng số liệu, biểu đồ cột; nhận xét về các số liệu trong bảng, trên biểu đồ tranh; Biểu diễn số liệu vào biểu đồ cột; Hình thành và giải quyết vấn đề đơn giản xuất hiện từ các số liệu và biểu đồ cột, biểu đồ thống kê hình quạt tròn đã có; đọc, mô tả biểu đồ thống kê hình quạt trò. Biểu diễn số liệu thống kê bằng hình quạt tròn.

Một số yếu tố xác suất: Làm quen với các khả năng xảy ra (có tính ngẫu nhiên) của một sự kiện; Nhận biết, mô tả các khả năng xảy ra (có tính ngẫu nhiên) của một sự kiện; Kiểm đếm số lần lặp lại của một khả năng nhiều lần của một sự kiện; Tỉ số mô tả số lần lặp lại của một khả năng xảy ra (nhiều lần) của một sự kiện trong một thí nghiệm so với tổng số lần thực hiện thí nghiệm đó ở những trường hợp đơn giản [1].

Đối với Toán 5, mạch Xác suất và Thống kê bao gồm: Thống kê (thu thập, phân loại, sắp xếp các số liệu; Đọc, mô tả biểu đồ thống kê, hình quạt tròn. Biểu diễn số liệu bằng biểu đồ thống kê hình quạt tròn; Hình thành và giải quyết vấn đề đơn giản xuất hiện từ các số liệu và biểu đồ thống kê hình quạt tròn đã có), Xác suất bao gồm: Tỉ số mô tả số lần lặp lại của một khả năng xảy ra (nhiều lần) của một sự kiện trong một thí nghiệm so với tổng số lần thực hiện thí nghiệm đó ở những trường hợp đơn giản) [1].

2.6. Tình hình vận dụng kĩ thuật 5W1H vào dạy học mạch Thống kê và Xác suất ở lớp 5

Qua tìm hiểu 10 GV và 64 HS ở Trường TH, THCS & THPT Sky - Line, phường Hòa Cường, TP. Đà Nẵng, chúng tôi nhận thấy:

2.6.1. Thuận lợi

Mạch Thống kê và Xác suất ở lớp 5 có tính thực tiễn cao, gần gũi với đời sống, dễ gắn với các tình huống học tập có vấn đề, tạo điều kiện thuận lợi để khai thác kĩ thuật 5W1H trong tổ chức hoạt động. Nhiều GV đã bước đầu làm quen với các PPDH tích cực, có nhận thức đúng về vai trò của kĩ thuật 5W1H trong việc PTNL tự chủ và tự học cho HS. Đồng thời, việc khuyến khích HS đặt và trả lời các câu hỏi như "*Cái gì?*", "*Tại sao?*", "*Khi nào?*", "*Ai?*", "*Ở đâu?*", "*Như thế nào?*" góp phần hình thành tư duy phân tích, tư duy phản biện và năng lực tự điều chỉnh quá trình học tập.

2.6.2. Khó khăn

Thống kê và xác suất là mạch nội dung mới trong chương trình Toán lớp 5 theo Chương trình GDPT 2018 nên cả GV và HS còn lúng túng trong tiếp cận. Nhiều GV thiếu kinh nghiệm áp dụng kĩ thuật 5W1H vào các khái niệm trừu tượng, dẫn đến khó khăn trong thiết kế câu hỏi phù hợp. HS cũng gặp trở ngại khi diễn đạt, đặt vấn đề hoặc trả lời các câu hỏi mang tính tư duy. Bên cạnh đó, thời lượng dạy học còn hạn chế, ảnh hưởng đến việc tổ chức hoạt động khám phá và PTNL.

2.7. Vận dụng kĩ thuật 5W1H trong dạy học môn Toán

2.7.1. Nguyên tắc vận dụng kĩ thuật 5W1H vào dạy học

Đảm bảo mục tiêu giáo dục; Đảm bảo phát huy tính chủ động, sáng tạo của người học; Đảm bảo tính đồng bộ hệ thống; Đảm bảo tính thực tiễn, khả thi và hiệu quả;...

2.7.2. Quy trình vận dụng kĩ thuật 5W1H

Bước 1: Nêu vấn đề: GV giới thiệu tình huống hoặc bài toán thực tiễn gắn với mạch Thống kê hoặc Xác suất. Mục tiêu là khơi gợi sự tò mò và nhu cầu tìm hiểu của HS. Tại bước này, GV hoặc HS có thể đặt ra các câu hỏi What? (Vấn đề là gì?), Why? (Vì sao cần giải quyết?).

Bước 2: Xác định nhiệm vụ học tập: HS chủ động xác định rõ yêu cầu của bài học/thử thách thông qua việc trả lời: Em cần làm gì (What)? Vì sao phải làm việc đó (Why)? Nếu tình huống có yếu tố thực tế, các câu hỏi When, Where, Who cũng có thể được khai thác để làm rõ bối cảnh.

Bước 3: Lập kế hoạch thực hiện: HS tự đề xuất cách tiếp cận để giải quyết nhiệm vụ học tập. Các câu hỏi được gợi ý như: Em sẽ làm thế nào (How)? Em cần công cụ, dữ liệu, thông tin gì (What)? Vì sao em chọn cách làm đó (Why)?

Bước 4: Thực hiện, theo dõi tiến trình học tập: HS tiến hành giải quyết bài toán hoặc tình huống, đồng thời tự điều chỉnh phương pháp khi cần thiết. Các câu hỏi như: Em đang làm gì (What)? Cách làm có hiệu quả không (How)? Có sai ở đâu không và nguyên nhân vì sao (Why)? giúp HS theo dõi và điều chỉnh quá trình học tập.

Bước 5: Trình bày và phản biện: HS cá nhân hoặc nhóm trình bày kết quả, giải thích cách làm và bảo vệ lập luận của mình trước bạn bè hoặc GV. Các câu hỏi được sử dụng: Em đã làm như thế nào (How)? Vì sao em chọn cách làm đó (Why)? Kết quả là gì (What)?

Bước 6: Tự đánh giá và rút kinh nghiệm: Sau khi hoàn thành nhiệm vụ học tập, HS tự nhìn lại toàn bộ quá trình để rút kinh nghiệm cho những lần học sau. HS có thể trả lời các câu hỏi: Em đã học được gì (What)? Cách học có hiệu quả không (How)? Lần sau nếu gặp lại, em sẽ làm gì khác đi (What next)? [6].

2.8. Vận dụng kĩ thuật 5W1H dạy học mạch Thống kê và Xác xuất để phát triển năng lực tự chủ, tự học cho học sinh lớp 5

Để minh họa vận dụng kĩ thuật 5W1H, bài báo trình bày một số vấn đề về vận dụng kĩ thuật 5W1H trong dạy học mạch Thống kê và Xác suất ở lớp 5 để PTNL tự chủ và tự học cho HS. Cụ thể: *Bài 63 "*Thu thập, phân loại, sắp xếp các số liệu" (tiết 1) [7].

2.8.1. Yêu cầu cần đạt

Giúp HS biết thu thập, phân loại, so sánh và sắp xếp số liệu thống kê theo tiêu chí cho trước; bước đầu lập được bảng số liệu đơn giản từ dữ liệu có sẵn hoặc thu thập được. Vận dụng kĩ thuật 5W1H để khám phá, hiểu và xử lý số liệu, ứng dụng vào các tình huống thực tiễn gần gũi. Qua đó, rèn luyện năng lực tư duy, lập luận (thống kê, phân tích, nhận xét số liệu); năng lực tự chủ và tự học (biết đặt câu hỏi, tìm kiếm thông tin theo định hướng 5W1H); năng lực giao tiếp toán học (trình bày, diễn đạt, trao đổi ý kiến); đồng thời hình thành phẩm chất chăm chỉ, tích cực, tự giác và chủ động trong học tập cá nhân và theo nhóm.

2.8.2. Đồ dùng dạy học

GV chuẩn bị Kế hoạch bài dạy, bài giảng điện tử (PowerPoint), tranh ảnh minh họa; Phiếu học tập định hướng theo kĩ thuật 5W1H; Bảng phụ để ghi kết quả thống kê mẫu; SGK và các thiết bị, học liệu phục vụ cho tiết dạy. HS chuẩn bị SGK Toán 5, tập 2; Vở nháp, bút, thước, Bảng con,…

2.8.3. Các hoạt động dạy học

Thực hiện theo 4 hoạt động, vận dụng kĩ thuật 5W1H vào hoạt động khám phá, cụ thể:

Hoạt động	Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
Khởi động	- GV tổ chức trò chơi: "Hộp bí ẩn"	- Chuẩn bị tham gia trò chơi khởi động.
	- GV Nhận xét, tuyên dương.	- HS lắng nghe.
	- GV dẫn dắt vào bài mới: "Muốn thu thập và phân loại dữ liệu chính xác, chúng ta cần học bài hôm nay: Thu thập, phân loại và sắp xếp số liệu".	- HS lắng nghe GV giới thiệu, hào hứng, sẵn sàng bước vào bài học mới hiểu hơn.

Hoạt động khám phá	*Bước 1: Nêu vấn đề*	
	- GV giới thiệu tình huống: Trong dây chuyền đóng gói thanh long xuất khẩu, Rô-bốt cần phân loại thanh long theo khối lượng.	- HS lắng nghe tình huống.
	- GV gợi mở: "*Khi muốn tìm hiểu một sự việc rõ ràng, chúng ta nên đặt ra những câu hỏi nào?*"	- HS lắng nghe, trả lời câu hỏi gợi mở.
	- GV dẫn dắt: Đó chính là kĩ thuật 5W1H - một công cụ giúp chúng ta hiểu rõ một vấn đề bằng cách đặt các câu hỏi: "*What?, Why?, When?, Where?, Who?, How?* ".	- HS lắng nghe, tiếp nhận kĩ thuật 5W1H.
	Bước 2: *Xác định nhiệm vụ học tập*	
	- GV tiến hành chia nhóm 6 HS.	- HS thảo luận theo nhóm 6.
	- GV giao nhiệm vụ: Hãy sử dụng kĩ thuật 5W1H để tìm hiểu hoạt động phân loại thanh long trong SGK, trang 87. HS trình bày thông qua bảng hoặc sơ đồ tư duy tùy vào lựa chọn nhóm.	- Câu hỏi 5W1H HS cần trả lời: + What (Cái gì): Rô-bốt đang thực hiện nhiệm vụ gì?; + Why? (Tại sao?): Vì sao cần phân loại thanh long theo khối lượng?; + When (Khi nào): Việc phân loại diễn ra vào giai đoạn nào của quy trình; + Where (Ở đâu?): Việc phân loại thanh long đang diễn ra ở đâu?
	Bước 3: Lập kế hoạch thực hiện - GV hướng dẫn nhóm HS cách lên kế hoạch: phân tích thông tin SGK, chia vai trò trình bày. - Theo dõi việc phân công, nhắc nhở đúng hướng. *Bước 4*: *Thực hiện, theo dõi tiến trình học tập* - GV quan sát các nhóm làm việc. - GV tiến hành hỗ trợ các nhóm yếu, nhắc kĩ năng phân loại. *Bước 5: Trình bày và phản biện* - GV gọi các nhóm trình bày. - GV gọi các nhóm khác nhận xét, bổ sung. Nhận xét, tổng hợp ý kiến đúng, điều chỉnh sai lệch (nếu có) và chốt lại kiến thức trọng tâm. *Bước 6: Tự đánh giá và rút kinh nghiệm* - GV gợi mở bằng câu hỏi phản tư để HS tự đánh giá: + What: Em đã học được những gì từ hoạt động này?; + How: Nhóm em đã làm việc như thế nào? Có hiệu quả không? Vì sao? + What next: Nếu được làm lại, em sẽ thay đổi điều gì để kết quả tốt hơn? - GV phát phiếu tự đánh giá cá nhân để HS trả lời. - GV hướng dẫn nhóm thảo luận đánh giá lẫn nhau về sự hợp tác, chia sẻ, tinh thần làm việc nhóm. - GV mời một vài HS hoặc nhóm chia sẻ ngắn điều đã học được.	+ Who (Ai?): Ai đang thực hiện. - HS Thảo luận nhóm, ghi chép câu trả lời theo từng câu hỏi 5W1H. - HS hoàn thiện phiếu bài tập nhóm. - HS làm việc nhóm, hoàn thiện bảng phân loại (S: 27, M: 43, L: 36). - HS thống nhất kết quả nhóm. - Các nhóm lên trình bày kết quả của mình. - Các nhóm khác phản biện, bổ sung lẫn nhau. Tiếp nhận kiến thức chốt lại từ GV, ghi vào vở (nếu cần). - HS tự phản tư, trả lời các câu hỏi do GV gợi ý. - HS tự điền vào phiếu tự đánh giá. - Các nhóm trao đổi, đánh giá sự phân công, hỗ trợ trong hoạt động nhóm. - Đại diện nhóm chia sẻ phần đánh giá trước lớp việc phân loại thanh long?
	GV nhận xét, tuyên dương nhóm/HS tích cực	+ How (Như thế nào?): Phân loại thanh long như thế nào? - Lắng nghe nhận xét của GV và bạn bè; điều chỉnh nhận thức hoặc thái độ học tập nếu cần.
Hoạt động luyện tập, thực hành	GV tổ chức cho HS vận dụng kĩ thuật 5W1H để hoàn thành các bài tập ở phần luyện tập theo các hình thức khác nhau.	HS vận dụng kĩ thuật 5W1H để hoàn thành các nhiệm vụ học tập.
Vận dụng trải nghiệm	GV tổ chức trò chơi: Phóng viên nhí.	HS tham gia chơi để ghi nhớ, củng cố kiến thức của bài học.

2.8.4. Kiểm tra, đánh giá kết quả vận dụng kĩ thuật 5W1H của học sinh

GV khảo sát phản hồi, cảm nhận của HS qua phiếu khảo sát qua hoạt động dán sticker và chia sẻ những cảm xúc của HS sau khi tham gia lớp học có vận dụng kĩ thuật 5W1H. Đánh giá, nhận xét kết quả bài làm kiểm tra và kết quả làm việc nhóm;

2.8.5. Kết quả thu được qua thực nghiệm

Thực nghiệm (TN) được thực hiện trong học kì 2, năm học 2024-2025, lớp TN là lớp 5/2 (32 HS), lớp đối chứng (ĐC) là lớp 5/1 (32 HS) tại Trường TH, THCS & THPT Sky - Line TP. Đà Nẵng. Chúng tôi cũng đã

trao đổi và tham khảo ý kiến của các GV trong khối 5 về nội dung các bài dạy thực nghiệm. Thống nhất nội dung dạy liên quan đến một số yếu tố thống kê và xác suất.

Lớp TN: GV sử dụng kế hoạch bài dạy liên quan đến một số yếu tố thống kê và xác suất.

Lớp ĐC: GV sử dụng kế hoạch bài dạy như thông thường.

Tiến hành kiểm tra: Tiến hành một bài kiểm tra 35 phút gồm 5 câu hỏi trắc nghiệm và 5 câu hỏi tự luận sau khi kết thúc thực nghiệm. Nội dung bài kiểm tra là những câu hỏi có liên quan đến mạch Thống kê và Xác suất có sử dụng kĩ thuật 5W1H để PTNL tự chủ và tự học cho HS. Kết quả kiểm tra (%):

Năm học	Phân loại kết quả học tập (%)					
2024-2025	TN	ĐC	TN	ĐC	TN	ĐC
	3,6%	21,4%	64,3%	75%	32,1%	3,6%

Kết quả thực nghiệm cho thấy việc vận dụng kĩ thuật 5W1H trong dạy học mạch Thống kê và Xác suất ở lớp 5 sẽ PTNL tự chủ và tự học cho HS. HS các lớp TN nắm kiến thức tốt hơn và làm bài kiểm tra cao hơn so với các lớp thông thường. Đồng thời trong quá trình học tập chủ động hơn trong việc tìm hiểu kiến thức, biết đặt câu hỏi, biết lên kế hoạch và thực hiện kế hoạch học tập, biết tự đánh giá và điều chỉnh hoạt động học của bản thân giúp các tiết học trở nên sinh động hơn, HS tham gia tích cực vào quá trình học tập, từ đó nâng cao hiệu quả dạy học và PTNL tự chủ và tự học một cách rõ rệt. Như vậy, việc vận dụng kĩ thuật 5W1H trong dạy học không chỉ góp phần nâng cao chất lượng dạy học mạch Thống kê và Xác suất ở lớp 5 mà còn tạo tiền đề quan trọng để PTNL tự chủ và tự học cho HS một cách thiết thực và hiệu quả. Thực nghiệm bước đầu có thể kết luận việc vận dụng kĩ thuật 5W1H trong dạy học mạch Thống kê và Xác suất là khả thi và có hiệu quả.

3. Kết luận

Bài viết đã tổng hợp cơ sở lí luận và cơ sở thực tiễn về vận dụng kĩ thuật 5W1H, năng lực tự chủ và tự học của HS cũng như một số biểu hiện của nó. Chúng tôi đã tiến hành khảo sát, đánh giá năng lực tự chủ, tự học của HS; việc vận dụng kĩ thuật 5W1H vào dạy học một số yếu tố thống kê và xác suất, từ đó đề xuất quy trình vận dụng kĩ thuật 5W1H vào dạy học một số yếu tố thống kê và xác suất ở lớp 5 để PTNL tự chủ, tự học cho HS. Thực nghiệm sư phạm bước đầu khẳng định tính khả thi của việc vận dụng kĩ thuật 5W1H mà hướng nghiên cứu đề xuất. Kết quả bài viết cũng khẳng định nếu vận dụng hợp lí, sáng tạo kĩ thuật 5W1H trong dạy học mạch Thống kê và Xác suất lớp 5 nói riêng, môn Toán ở trường tiểu học nói chung sẽ nâng cao chất lượng học tập. Đây là hướng nghiên cứu rất hữu ích trong việc nâng cao trình độ chuyên môn và nghiệp vụ chuyên môn cho GV dạy Toán ở các trường tiểu học, đáp ứng Chương trình GDPT 2018.

Tài liệu tham khảo

[1] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT, ngày 26/12/2018 ban hành Chương trình giáo dục phổ thông môn Toán*.

[2] Bùi Ngọc Quân (2019), *Vận dụng kĩ thuật 5W1H trong phát triển tư duy phản biện của sinh viên*, Tạp chí Khoa học Đại học Sài Gòn, số 64, tháng 4, tr. 96-101.

[3] Bùi Văn Huệ (1997), *Giáo trình Tâm lý học lứa tuổi*, NXB Giáo dục, Hà Nội.

[4] Udonsathian T., Worapun W. (2024), *Enhancing analytical thinking in grade 8 science education: Integrating 5E inquiry-based and 5W1H techniques (Tăng cường tư duy phân tích trong dạy học Khoa học lớp 8: Tích hợp mô hình điều tra 5E và kĩ thuật 5W1H),* International Journal of Advanced and Applied Sciences, 11(5), pp. 83-92.

[5] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT, ngày 26/12/2018 ban hành Chương trình Giáo dục phổ thông*.

[6] Trần Thị Giao Xuân (2024), *Hướng dẫn sinh viên ngành Giáo dục tiểu học sử dụng kĩ thuật 5W1H trong giảng dạy môn Lịch sử và Địa lí lớp 5*, Tạp chí Giáo dục, tập 24, số đặc biệt 7, tháng 6.

[7] Hà Huy Khoái (tổng chủ biên), Lê Anh Vinh (chủ biên, 2023), *Toán 5* (Tập 2, bộ Sách Kết nối Tri thức và Cuộc sống), NXB Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.